

Ze sborových akcí

Ne	16. 10.	9:30	bohoslužby (E.Čašková), Večeře páně - Děkčínění
Ne	16. 10.	14:00	procházka, sraz ve 14.hod na Náměstí Míru (tram č.22) ATELIÉR FRANTIŠKA BÍLKA, Bílkova vila
Út	18. 10.	19:00	ekumenická biblická hodina (Pavel Filipi)
St	19. 10.	16:00	náboženství pro děti a konfirmandy
St	19. 10.	18:00	dorost
St	19. 10.	19:30	Setkání nejen střední generace - Petr Sláma O bitvě Davida s Golijášem, o válce Jeruzaléma s Tel Avivem a o letní archeologické výpravě ETF UK do Izraele
Ne	23. 10.	9:30	bohoslužby (Petr Pokorný), sbírka na Jubilejní toleranční dar, po bohoslužbách v 1. patře promítání fotek z tábora
Út	25. 10.	14:30	setkání starších věkem
St	26. 10.	18:00	dorost
Ne	30. 10.	9:30	bohoslužby (O.Navrátilová)
Po	31. 10.	18:00	mladší mládež
Út	1. 11.	14:30	koncert nejen pro starší věkem (E.Rattay- violoncello, A.Fiedlerová – klavír)
Út	1. 11.	16:30	schůzka křesťanské služby
Út	1. 11.	19:00	biblická hodina
St	2. 11.	16:00	náboženství pro děti a konfirmandy
St	2. 11.	18:00	dorost
Čt	3. 11.	19:00	Bohoslužby s VP dle limské liturgie, sborová místnost 1. patra
Ne	6. 11.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Po	7. 11.	18:00	mladší mládež
Út	8. 11.	14:30	setkání nejen pro starší věkem
Út	8. 11.	19:00	biblická hodina
St	9. 11.	16:00	náboženství pro děti a konfirmandy
St	9. 11.	18:00	dorost
Čt	10. 11.	19:00	schůze staršosvtva
Ne	13. 11.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)

Případné změny v programu po uzávěrce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Hrozen vinohradského evangelického sboru vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb* a *Jana Šarounová*. Jazykové korektury: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem $\text{\LaTeX} 2_{\epsilon}$ připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Povídání o krabicích od dětí pro děti při rodinné neděli

Obsah

Hospodin promluvil	2
Vytvářet pocit, že je stále někdo „doma“	6
Táborové ohlédnutí	10
Holandské obrázky	13
Pozvání k dobrovolnické práci	14

Hospodin promluvil

Kázání Martina Prudkého na Vinohradech 5. 9. 2011

text: Iz 40, 1–8 (ČEP)

Milí bratři a sestry

ona slova „**potěšujte, potěšujte můj lid, praví Bůh váš!**“ kázal Hospodinův prorok judským přesídlencům, vyhnančům Božího lidu v babylonském exilu v jejich druhé či třetí generaci. Ta slova tedy byla *původně* určena **unavené, pomalu vymírající diasporní komunitě Božího lidu**, „církvi“, která se už postupně zabydlela a přizpůsobila ve většinové společnosti prosperující babylonské velkoříše; ta slova byla adresována synům a dcerám Izraele, jejichž děti a vnukové se už čím dál méně hlásili k tradicím otců? Tento *kontext původních adresátů* ale není rozhodující; tím, že bylo toto kázání zahrnuto do Bible, že je součástí knihy Izajáše proroka, je přece také **slovem pro nás** – i když žijeme v úplně jiné době než původní adresáti těchto slov. Tím, že se toto kázání stalo **součástí Pisma svatého** a že se po staletí až dodnes pravidelně čítává, nabývají slova prorockého kazatele z babylonského exilu *nové a nové účinnosti*. Ostatně, naše dnešní situace „lidu Páně před Boží tváří“ má některé velmi podobné rysy: ve společnosti, v níž žijeme, jsme jako církev také menšinou (jako *křesťané*; jako *evangelisti* křesťané pak obzvlášť), trochu zvláštní skupinou, ovšem tolerovanou; v něčem tak trochu „cizinci“ (z vnějšku viděno se jevíme snad trochu divní – ale v pluralitní, moderní „babylonské“ společnosti, proč ne: každý je nějak „barevný“ v tomto pestřem světě).

Na druhou stranu, po pravdě viděno, jsme v onom většinovém kontextu, který nás obklopuje (v tom „Babylónu dnešního světa“), celkem spokojeně zabydlení, dobře si v něm žijeme, nejsme pronásledováni, můžeme si pěstovat ty své zvláštní tradice (den upálení Mistra Jana Husa je dokonce *státním svátkem!*) a nijak intenzivně nepomýšlíme na to, že bychom na Boží zavolání měli vyrazit někam na poušť (ani doslova, ani metaforicky). V mnoha ohledech splýváme s většinovou společností do té míry, že na nás ani žádná výraznější zvláštnost není moc vidět?

Tedy, k **takovým adresátům** – k zabydlené, lehce unavené, z její specifické vůně už jaksi vyčichlé, mizící komunitě Božího lidu – míří ona slova, která máme zachycena ve 40. kap. knihy Izajáše proroka. Ovšem: ta slova jsou zvláštní, nečekaná, burčující! Ona tu situaci nepopisují, nýbrž proměňují.

I. „Potěšte, potěšte můj lid“ – říká Bůh váš?

Tedy, **zaprvé**, považte: **Bůh MLUVÍ!** – Kdo by to byl řekl! Tady, v tomto babylonském světě, daleko od Jeruzaléma, bez chrámu; ve vyhnanství? **A jeho slova k vám**, lide Boží, **jsou dobrá!** Je to pozitivní oslovení. Řeč, která chce potěšit!

Pokud nás toto nepřekvapuje, pokud nám toto nepřijde **divné, hodně divné**, tak je to nějak špatně. Možná jsme na *taková* „dobrá slova“ v církvi přivyklí až

v New Delhi. Hrozilo jim, že se dostanou do kriminálu, stanou se z nich narkomani, dokud jim kdosi nenabídl program: sbírají novinový papír a z něho vyrábějí tašky, ale taky ruční papír. Dnes mají svou firmu a vlastní dům. Seznámíte se s programem pomoci dětským obětem prostituce a přítelem se vám stane symbol této pomoci: anděl se zlomeným křídlem a slzou na tváři. Ten anděl pochází z Filipín. Nadchnou vás mladí lidé z Kolumbie, jimž se stalo materiálem staré železo, ze kterého vyrábějí originální stolní hodiny, nebo mladí z Ekvádoru, pro něž je výrobním materiálem sušená pomerančová kůra. U dětí z Madagaskaru se inspirovali i dospělí: protože jim rodiče model autíčka koupit nemohli, vyrobili si je samy ze starých plechovek a dospělí je okopírovali. S kávou, čajem, kakaem, se podíváte na plantáže na Srí Lance, v Indii, v Mexiku nebo Etiopii. A navíc obohatíte svůj jídelní lístek o zázračné zrní Inků, které roste v Andách ve výškách až 4.000 m a které má těžko vyslovitelné jméno QUINOA.

Obchůdek je místem setkání a setkávání, a to už více než 17 let. Řada zákazníků chodí opakovaně, někdy nakoupit, někdy se podívat, „co máte nového“. Budete pomáhat při výběru dáreků – a to je vždycky srdeční záležitost. Budete mít

Program nedělní školy

9. 10.	12letý v chrámě	L 2,41–52	(Blanka + Zdena)
16. 10.	Jan Křtitel	L 3,1–14	(Čáša + Adéla)
23. 10.	Zatčení Jana Křtitele a Ježíšův křest	L 3,15–22	(Filip + Blanka)
30. 10.	Pokoušení na poušti	L 4,1–13	(Helena + Adéla)
6. 11.	Kázání v Nazaretu	L 4,14–30	(Jarmila + Zuzka)

Rébus: 50K pst!

možnost vyprávět a budete se neustále učit a obnovovat své znalosti. A budete ve společnosti žen, jimž můžete důvěřovat a na které se budete moci spolehnout. Bylo by přece nesmyslné angažovat se pro fair trade a sám nebyť fair.

Víme z Bible, že „chudé své budeme vždycky mít s sebou“. Změnit nespravedlivý svět nedokážeme, neumíme, ale můžeme účinně pomoci. I těch pár hodin, které práci pro fair trade věnujete, je velký kapitál, který se zhodnotí. Žijeme v bohaté zemi, kde 65 let vládne mír. „Hrajeme“ tak s nezaslouženě dobrými kartami a to je pak snadné vyhrávat. Pojďme ale pomoci těm, kteří dostali karty prachšpatné, aby i oni měli šanci uhrát svou partii přece jen překvapivě dobře. Pomozme jim, aby si mohli pomoci sami.

Jestli vás naše pozvání zaujalo, pak se, prosím, přihlaste u sestry Magdaleny Jelínkové, ředitelky o.p.s. JEDEN SVĚT, Korunní 60, Praha 2, telefon 733 538 680 email: obchudekjs@seznam.cz, www.jedensvet.org nebo e-cirkev.cz. Budete se mezi námi a s námi určitě cítit dobře.

Těšíme se na Vás

Věra Lukášová, zakladatelka
a Magdalena Jelínková, ředitelka

nistické (což vám připomenou i portréty zachmuřených dam a pánů v černém s bílým okružím v každé galerii) a pozůstatkem přísných zvyků jsou okna bez záclon, závěsů, či rolet. Tu a tam si někdo dá do půlky okna neprůhlednou fólii, ale to jen málokde. Vzhledem k lásce Holanďanů k velkým oknům a slunci vůbec máte většinou výhled skrz celý řadový domek až na zadní zahrádku. Přední pokoj tedy od středověku platí za parádní, nyní s velkou televizí, rodinnými fotkami, květinami a nejlepším nábytkem. To „aby se

vidělo“. Vidí ovšem jen turisté. Údajně totiž není slušné se dívat dovnitř a platí prý nějaká nepsaná dohoda, že okna budou bez záclon, pokud se nikdo nebude dívat dovnitř.

Za Kalvína mělo být dovnitř vidět, protože kdo nepáchá nepravosti, nemá co skrývat. Důvody jsou různé, výsledek stejný – Nizozemci mají moc pěkné přední pokoje. To také není špatné protestantské dědictví.

Blanka Uličná

Pozvání k dobrovolnické práci

Milé sestry seniorky,

jak se vám daří v důchodu? Hospodaříte na zahrádce? Opatrujete vnoučata? Studujete na Universitách třetího věku? Máte plné ruce práce a divíte se, jak jste k tomu všemu dokázaly i chodit do práce...? Jestli vám ale ještě chvilka času zbývá, zdá se vám, že byste toho dokázaly víc, přijměte naše pozvání. Zapojte se do realizace myšlenky fair trade. Už slyšíme vaši námitku: Já přece neumím obchodovat. Ani umět nemusíte. V našem Obchůdku Jeden svět je všechno zboží popsáno a oceněno. Víte, odkud pochází a pod jakým číslem ho evidujeme. Spočítat peníze umíte a nejste dysgrařička. Na prvních krocích vás budeme doprovázet. Stačí jedno odpoledne od 14 do 18, nebo ranní směna od 10,30 do 14 hodin jednou týdně a stanete se jednou z více než 20 dobrovolnic, které věnují kousek svého času dobré myšlence. Staňte se „obchůdkářkou“. Zveme vás tím na výlet do celého světa. Toužíte podívat se na Macchu Picchu? V Obchůdku máte Peru na do-

sah ruky. Láká vás Afrika? Kenya, Tanzanie, Jihoafrická republika vám leží u nohou. Dostanete se do společnosti ruko-dělných výrobků ze 40 rozvojových zemí Asie, Afriky a Latinské Ameriky. Občas budete muset otevřít atlas a podívat se, kam se ztratily například Tanganjika a Rhodezie vašich školních let. A budete v ženské společnosti: ty šátky utkaly ruce žen v Guatemale, ubrusy a přehozy vytvořily ženy v Indii, koše, košíky, tašky, podložky vytvořily ženy v Africe, na Filipínách, ve Vietnamu a ony samy vysadily, sklídily, usušily, obarvily a spletly je z agáve, sloní a mořské trávy, ze sisalu. Na džbány, sklenice a poháry z recyklovane-ho skla jejich síly nestačily, zde ovládli scénu muži, ale za podložkami na sáčky od čaje ženské ruce, které je „ilustrovaly“, rozeznáte spolehlivě. Dozvíte se, že není mastek jako mastek a naučíte se rozeznat, který je z Keni, který z Indie a který z Chile. Dostanete se nejen do produkčních dílen, ale seznámíte se třeba s Děťmi ulice, které žijí u nádraží

k netečnosti; asi jsme vůči nim imunizováni; jaksi nějak nemáme „uši k slyšení“, abychom zaslechli evangelium, abychom vnímali jeho překvapivost! Vždyť přece to, **že k nám ”Bůh náš mluví**, že nám adresuje dobrá slova, **není normální!** (ani v tomto úžasném, babylonském světě, kde se nabízí a prý i sežene doslova *všechno*.)

Ptáte se: **JAK** k nám Bůh náš mluví? To je klíčová věc! Náš se k ní text vyjadřuje docela jasně: **skrze své posly, skrze posly svého slova**. Není tu uvedeno přesně a jmenovitě, kdo to je – jestli se jmenuje opravdu Izajáš nebo nějak jinak – ale to je celkem jedno; nezáleží na jménu svědka, záleží na **slovu**, které má vyřídít. O to běží. A tak Bůh náš někoho povolává, pověřuje, „volá“, aby potěšoval a promlouval jeho jménem – a ta slova k nám takto, jako slova Boží (skrze proroka) zaznívají; k nám ovšem zaznívají už jako **slova biblické knihy, jako svědectví Písma**, jako slova Bible, jimž nasloucháme takto při bohoslužbách. *Takto* k nám Bůh promlouvá; když tato slova čteme a když jim nasloucháme.

Všimněme si, **jak** jsou ta slova **formulována**. Nejen jako přímé Boží oslovení (jakoby formou citátu); to také. Ale přitom zcela jednoznačně **jako svědectví biblického kazatele**, prorockého svědka, biblického *vypravěče*:

„Potěšte, potěšte můj lid“ – praví Bůh váš. (dosvědčuje prorocký svědek)

A Boží *výzva k potěšování* pak pokračuje konkrétní instrukcí:

”Mluvte k srdci Jeruzaléma a volejte k němu:

že už je konec vašeho znevolení; že už je zapláceno za vaše hříchy? Je tu zlom; nastává nový čas! Exil končí, je konec s Babylónem. Zeď

brání návratu na Sijón padla!

V několika odstavcích se tu pak rozřívá, oč v této výzvě, která nahlašuje zlom, velikou změnu, v jádru věci běží. Natřikrát zazní v tom přečteném oddíle „hlas“, který nás chce oslovit evangelium – zvěstí o překvapivém, životodárném dění, jímž Hospodin vstupuje do našeho žití... Pojdme si to tedy v několika odstavcích rozříkat?

II.

Nejprve „hlas volající“ říká (v. 3–5):

”Na poušť obraťte cestu Hospodinovu!

Napřimte na pustinu silnici Boha našeho!

Každé údolí ať je vyvýšeno a každá hora a pahorek ať jsou sníženy.

I bude pahorkatina rovinou a horské hřbety úvalem.”

Boží dílo se tu líčí přírodními obrazy – jako **mimořádný, fantastický zásah do krajiny**: horské štíty mají být sníženy a údolí vyvýšena, aby vznikla bezpečná, pohodlná cesta pro dílo Hospodinovo, totiž cesta pro návrat poutníků z exilu do země zaslíbené.

Dobře přitom ale vyslechněme poslední verš tohoto básnického obrazu. K čemu tento obraz o návratu judských exulantů míří, co se vlastně v tomto úžasném dění ukáže není to, že Boží lid je pašák (hrdina), který ten hrozný exil (tu dobu temna) statečně přežil a teď se tedy slavně vrací do země otců. Nikoli! Ono „připravte cestu,“ ať uhnou všechny hory směřuje k tomu, že **”... se ukáže sláva Hospodinova a všechno tělo** (tj. všichni lidé po celém světě šíři) společně uvidí,

že ústa Hospodinova promluvila.”

Zvláštní! A podstatné! O *to* tu tedy běží; proto se připravuje ta cesta, pro **Hospodinovo slovo**, jež dochází naplnění. A to všem lidem na svědectví: ať všichni lidé **vidí, co se děje**, když dojde na slovo Hospodinovo.

III.

Tedy: **Hospodin promluvil** – a to se pak „začínají dít věci“.

Už jsme nad naším textem pozorovali, že Hospodin mluví skrze posly, *skrze své svědky*, proroky, kazatele? které si povolává a posílá ke svému lidu.

Druhá sloka našeho oddílu nám umožňuje **nahlédnout pod pokličku** takového povolání. Nemělo by nás překvapit, že **oslovovaný posel se brání**, vymlouvá, má plno dobrých důvodů, proč se Hospodinovými ústy nestát (jako Mojžíš u hořícího keře).

Pravicí hlas rozkazuje, povolává: „**Volej!**“

... a oslovený, vyzvaný na to odpovídá:

„**Co mám volat?!**“ – Co mám kázat?! Vždyť každý člověk („všelike tělo“) je jako tráva? a všechna lidská solidarita je jako polní kvítí? „**Usychá tráva, kvítí vadne?!**“

To je na jedné straně tak trochu výmluva, na druhé straně však zdravě střízlivá řeč. Tak to přece je! Sama Bible o tom takto na řadě míst mluví; třeba v knize Kazatel, kde opakovaně zaznívá refrén, že „všechno, všechno pomíjí“; každý lidský život a všechno v něm nakonec *pomíjí* – jako to polní kvítí. Nic lidského není věčné.

K této obecné moudrosti zde prorok ještě navíc přidává další důležitý motiv: Ono všechno to lidské pomíjí proto, že je

vydáno Božím soudu. *Jako když* na kvítí v Judsku zavane horký vítr z pouště a všechno naráz uschne, *tak* je to s lidmi a jejich dílem, když je protříbí **vítr od Hospodina**. Lidský život je křehký jako květina.

Však to judští zažili. Hospodin na ně přece pro jejich hříchy bouřlivě zavanul a všechna ta jeruzalémská sláva a nádhera na tom najednou byla jako polní tráva. Proto jsou už půl století v exilu, pod soudem; proto je Jeruzalém vypleněn, chrám Hospodinův zbořen; proto lid Hospodinův strádá ve vyhnanství a jako „zvláštní lid Páně“ mizí v multikulturním světě daleké ciziny. „Tráva uvadá, květ vadne?“

Co volat, co kázat do takové situace? Onen hlas, který proroka povolává ke kázání, to říká (napovídá, zadává). Nejprve, přímo navazuje na onu skeptickou notu; zopakuje ta obrazná slova o všeobecném pomíjení, aby to ale jako trumfem přebil neslýchanou zvěstí:

(Ano, zajisté –) **Usychá tráva, kvítí vadne**. Tak jest!

Ale slovo Boha našeho právě do této bídy vstupuje a koná v ní své dílo!

Ano, to *usychání a vadnutí* je asi dobrý obraz života Božího lidu; ale to přece není všechno! Obsahem našeho kázání přece nemůže být jen popis situace, truchlivá *anamnéza* toho, jak neslavně na tom jsme před Boží tváří. Obsahem kázání, evangeliem, má být (a jest!) to, že **Bůh** ze své dobroty a ze své iniciativy do naší bídy **vstupuje a proměňuje ji**; že nás z toho pomíjení a samospádu záhuby **vytrhuje, pozvedá, vyvádí**.

IV.

V této souvislosti je – bratři a sestry – vhodné si podrobněji všimnout **slovesa**,

- Mrzelo mne, že jsem kvůli obsazenosti musela odmítnout známou, která uvažuje o křtu syna u nás a ráda by začala chodit do kostela. Tábor by jí i dětem pomohl nás lépe poznat.
- Příště do družstev zařadit děti náctileté nebo rovnou dospělé, alespoň jako určitou supervizi, aby dovyšvětlili a dohlédli na to, aby se za-

pojovali všichni členové družstva.

- Na začátku seznámit s tématem a celým programem všechny účastníky tábora(třeba vyvěšením velké cedule), aby mohli být lépe ku pomoci a břímě neleželo jen na jednotlivcích, kteří vše připravili.

jaš

Holandské obrázky

Karel Čapek před sedmdesáti lety psal své cestopisné črty z Itálie, Francie, Anglie a mnoha dalších zemí. Jeho výstižnému pozorování neuniklo ani Holandsko. Postřehy, které spisovatel zaznamenal, jsou platné i dnes, po mnoha desetiletích a velkých společenských změnách, které v Nizozemí proběhly.

Pokud byste tam cestovali, s Čapkovou knihou v batohu či v paměti, zjistili byste, že určité rysy jsou zřejmě vepsány do povahy země a národa hlouběji, než se zdá. Nevím, zda jsou jeho črty stejně platné i v jiných zemích, ale v Holandsku jsem se o tom opět přesvědčila na vlastní kůži.

Povaha Nizozemců nese jisté rysy protestanství. Oni sami nepopírají vrozenou praktičnost, skromnost, důraz na vzdělání, na tyto své vlastnosti jsou většinou i hrdí. Na druhou stranu jsou vděčnými terči vtipů o šetření, škludlení, až lakomství, podobně jako Skotové. Snad to vychází spíše ze země jako takové, vždyť Nizozemí bylo ve středověku hlavně z bahna a vody a za květinovými záhony, pastvinami a celou novou provincií, vyrvanou

moři, stojí obrovská dřina. Možná tedy jsou zmiňované vlastnosti přirozeným a logickým důsledkem podmínek, ve kterých žili, a protestantský způsob života se k holandské povaze hodil lépe než jině.

To všechno Čapek popsal ve svém cestopisu a já se pod to podepisuji. Národní povaha se příliš nezměnila, ani po tzv. „ontzuiling“ v šedesátých letech, kdy se společnost po několika staletích přestala dělit do různých tříd (protestanti, katolíci, liberálové, socialisti). I dnes má však každá skupina své noviny, televizi a rozhlas, do jisté míry i své školy. Jen spisovatelé a politici jsou už všech. Každý dává, co poslouchat a číst, aby s tím mohl souhlasit.

Všichni sbírají slevové kupóny, karty a body a řeknete-li u pokladny, že klubovou kartu nemáte a nechcete, musíte počítat s tím, že nad vámi bude celá fronta soustrastně kroutit hlavou, liberál i katolík.

Snad nejvýraznější připomínkou evangelických kořenů, které si všimne každý cizinec, jsou záclony. Respektive jejich nedostatek. Nizozemí bývalo kalvi-

- Výlet.
- Střílení melounu. Brouci a příroda.
- Noční pochod lesem, pobožnosti Evy Vymětalové, jídlo.
- Být spolu!!!!!!! Obdivuhodná Marta Kadlecová, chápavá a přelaskavá Jarmila, klidná a přírodovědná Zdena, intelektuálně akční Helena, super vtipný Filip, profi obětavá rodná sestra Blanka, charismaticky srozumitelný Petr, legračně lidový Mikuláš, zpěvná Ester, dobře naladěný Jirka, zemitý Mírek, všechny mé báječné souputnice mámy – Lucka, Evička, Jířa, Laura, Eva, skvělé návštěvy, které tolik pomohly a podpořily – Monika a Jana. . . a všichni ostatní, na které jsem zapoměla, a hlavně – všechny obdivuhodné děti, které nás tolik učí!

7. Co se vám nejméně líbilo?

- Málo hub v lese
- Dost mi vadilo, že nebyl vůbec žádný oheň. To, že se nepovedl závěrečný, chápu – lilo. Ale mrzelo mne, že nebyl ani žádný během týdne – pro případ, že by na konci přišlo. Snad příště.
- Ne zcela srozumitelná organizace, načasování činností.

8. Jakékoli další připomínky k táboru, prosím napište zde:

- Dumám, jak na takovém táboře přivést víc ke slovu křesťanské proprium: společné čtení Bible a modlitby s otázkou, co já osobně a co náš sbor. Ale jak už to u zbožných přání bývá, nějaké kudy do toho mě nenapadá. Ale na horizont přání a snah bych to dal.
- Chyběly mi rychlostní a silové skupinové hry typu obrana a dobývání pevnosti. Možná se až příliš vycházelo ze slabosti malých dětí, kterých byla většina.
- Lépe vyjasnit kritéria účasti dětí „mimo sbor“, probírat s dětmi (většími) každý den, nějak uzavírat, aby v nich nebyly smutky a nejasnosti, které se vždy objeví, také promyslet večerní pobožnosti, pro koho jsou a jejich cíl.
- Docela by mi vyhovovaly kratší výlety – spíše procházky po okolí s tím, že budeme využívat toho, že jsme v přírodě (poznávat bylinky, květiny, stromy, živočichy. . .). Prostě to, co nemáme v Praze.

které v té poslední citované větě tvoří přísudek: Co to „slovo Boha našeho“ vlastně přesně dělá?

Většina českých překladů zde (bohužel) není dost přesná; resp. dává se svěst řeckou a latinskou tradicí Bible:

- ČEP překládá: „Tráva usychá, květ vadne, ale slovo Boha našeho je stále navěky.“
- BKR má: „Usychá tráva, květ prší, ale slovo Boha našeho zůstává na věky“.
- B21 má: „...slovo našeho Boha však věky přetrvá“.
- ČSP má: „...slovo našeho Boha obstojí navěky“.

Všechny tyto překlady zdůrazňují trvalost, nepomíjivost, spolehlivost v čase. – To je jistě vhodný motiv u Božího slova (které je zajisté věrné a spolehlivé) v protikladu k pomíjení trávy, resp. pomíjení všelikého těla. Tak to má ostatně už starý řecký překlad (LXX) a po něm také latinská Vulgáta (verbum autem Dei nostri stabit in aeternum = „avšak slovo Boha našeho bude stát na věky“).

Taková výpověď o „Božím slovu“ je ale naprosto *statická*; bez pohybu, *bez dynamiky života*. Všechno hyne, ale „Boží slovo“ zůstává; pevné a nepohybné jako skála, na věky.

Tady ale – právě v tomto kontextu! – však běží o mnohem víc: tvar hebrejského slovesa **jáqúm** zde vyjadřuje **velikou dynamiku** – doslova můžeme přeložit „slovo Boha našeho **vstává, povstává**: Hup, vztyk, všechno vyskoč!“ Je to stejné sloveso, které se v hebrejštině používá také pro „vzkříšení“. Asi je znáte, bratři a sestry, z evangelijního

příběhu (Mk 5,41), kde Ježíš křísí dcerku Jairovu; přichází k ní, bere ji za ruku a říká aramejsky: „**talitha qum!**“ – To je: „**Dívko vstaň!**“ (vyskoč!). **Takto** v našem textu vstává Boží slovo: výrazným „hopla“ vstříc novému životu.

Právě po těch předchozích obrazech, které vyjadřují *vertikální* pohyb (shora dolů, opadávání, vadnutí), přichází jako **antiteze** pohyb vzhůru, pozvednutí, povstání: **evangelium** v této souvislosti znamená docela názorně: **Vztyk! Vstávat! Vyrážíme?!** Tady nejde o to, že Slovo Boží je *neproměnné* v čase, že je *trvalé a trvanlivé* (co je trvanlivé, co nepodléhá změnám, je obvykle bez života!). Zde naopak běží o to, že Bůh se svým slovem **překvapivě vstupuje** do našeho vyprahlého žití – jako **dynamická změna**, jako **nečekaný moment obratu**, jako **mocný impuls proměny**, který vadnutí mění v obnovu, smutek v naději, truchlení v radostný výskot.

Kdo znáte – milí přátelé – biblické příběhy, víte, že tuto dynamiku, tuto pointu Božího díla napořád vyjadřují; rozmanitě, na mnoho způsobů, ale v jádru věci běží vždy o to, že **Bůh náš přichází do našeho žití, aby perspektivu vadnutí a výhled na smrt prolomil perspektivou života**, výhledem nové naděje; aby vzkřísil k novému životu – takovému, jaký si v horizontu vegetačního cyklu vůbec neumíme představit!

Ano, zajisté, „*všeliké tvorstvo je jako tráva . . . tráva usychá, květ vadne*“ (Tak jest.) Ale Bůh náš, Panovník Hospodin, do toho vstupuje, **přichází**, jeho Slovo **vstává** a to se pak i uprostřed té naší uvadlosti **dějí nové věci!** Přichází život, změna. – Jako třeba v tom údolí suchých kostí, o kterém zpívá prorok Ezechiel.

V.

Úvod Janova evangelia, který jsme zde slyšeli jako první čtení, to vyjadřuje jinými slovy, ale věcně mluví o tomtéž. Hymnicky opěvuje Boží dílo v Kristu jako **dynamické působení Božského Slova**, jež bylo na počátku a skrze něž vlastně vše povstalo. V tomto **Slovu** (jež „bylo u Boha, jež bylo Bůh sám“ [boží přítomností]) byl **život** a život byl **světlo lidí**. „**A to Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi?**“ Tedy Boží slovo mezi námi ne jako „trvalá, neměnná a neproměnná pravda“, nějaká *trvanlivá teze*, co beze změny přetrvává věky, nýbrž **Slovo Boží** jako dynamický princip života, jako tvůrčí moc, jako zdroj a zřídlo záchrany před zmarem, jako světlo lidí, jako život sám. Totiž: **v díle Ježíše Krista**, v příběhu jeho života a vítězství nad smrtí. To je evangelium podle Jana!

Bratři a sestry, jsem přesvědčen, že

to, co dosvědčují prorok Izajáš i evangelista Jan, je v jádru věci **jeden příběh, jedno evangelium; jedno, totéž Boží dílo**, které **povstává** uprostřed nás. Na Ježíšově příběhu, jak jej dosvědčují evangelia, můžeme dobře porozumět tomu, že sice **všeliké tělo je pouhá tráva** (i Ježíše bylo možné zmučit, zohavit, přibít na kříž a uložit mrtvého do hrobu), **ale Slovo Boha našeho povstává na věky**“ a že právě v tom se ukazuje **Hospodinova sláva**, jak o ní svědčil Izajáš (všem na svědectví).

Pokud tomu porozumíme, pokud na toto svědectví slyšíme, pak mi asi dáte za pravdu, že to nejlepší, co člověk může udělat, je **tomuto slovu, tomuto dílu Božímu důvěřovat**, přijmout je, jeho perspektivou a jeho dynamikou se dát životem vést (často doslova nést) a Toho, jenž se nás takto divuplně ujímá, za to vděčně chválit. K tomu vás – bratři a sestry – chci pozvat. Amen.

Vytvářet pocit, že je stále někdo „doma“

Rozhovor s Monikou Chábovou a Martou Kadlecovou o Křesťanské službě v našem sboru (1. část)

Rozhovor o Křesťanské službě (KS) s Monikou Chábovou (MCH) proběhl v září na Vinohradech a s radostí jsme se k němu sešli i s naší bývalou dlouholetou sborovou sestrou a pracovnící vinohradské Křesťanské služby Martou Kadlecovou (MK). Během příjemného rozhovoru jsem však brzy naznal, že kvůli skromnosti a pokoře jmenovaných sester, jež mimo jiné překypují živou vírou a nadšením pro práci s lidmi, jen těžko získám úplný přehled o jejich nasazení pro věc KS a všech činnostech spojených s jejich

službou členům našeho sboru. Přesto se nechte pozvat k přečtení záznamu rozhovoru a přijměte jej mimo jiné i jako pozvání k účasti na aktivitách naší KS, nebo jako informaci o možnostech, na koho se obrátit v případě, že víte o někom, kdo by rád „službu“ (význam uvozovek vnímavý čtenář pochopí při čtení rozhovoru) vinohradské Křesťanské služby přijal.

Když byste měly říct „Křesťanská služba“ jedním slovem, které vás

- Náročný, vtipný, testovací co do odolností fyzických i psychických, hluboký zážitek ze hřbitova i kostela, určitě něco na co se bude s úsměvem vzpomínat.

- Příliš dlouhý pro malé děti.

4. Jak se vám líbil program pro dospělé?

- Mně se líbilo povídání Mikuláše a vůbec společenství večer pokaždé.
- To večerní popovídání u vína? To bylo moc pěkné. To se mi z celého tábora líbilo nejvíc.
- Líbilo se mi, že skoro žádný nebyl, to už bych vůbec nestíhala! Mikulášův večer úžasný v tom, že typicky mikulášovský!

5. Jaký je váš celkový dojem a pocit z tábora?

- Vynikající, a to i když odmyslím naši docela soukromou radost, že nám ještě úplně nezarostly všechny dřívější vinohradské cestičky. Moc se mi líbilo, kolik lidí se nějak účastnilo. Vnímám ten kus přípravných prací předtím (oslovit lidi, dohodnout konkrétní úkoly), ale bohatě se vyplatil.
- Naprostá spokojenost, pohodová atmosféra plná Boží přítomnosti.
- Byli jsme hodně spolu a pospolu a společně prožívali a zažívali a zpívali a o to mi především šlo.

6. Co se vám nejvíce líbilo?

- Společenství všech a radost ze setkávání, líbilo se mi toho mnoho.
- Byl jsem krátce. Nejvíc se mi líbilo pár pěkných rozhovorů. Ale vnímám tuhle zákonitost: samy od sebe by se ty rozhovory takhle neurodily. Kdybychom se sešli jen tzv. „k rozhovorům“, tak z nich nic nebude. Zatímco když se rozhovory odehrávají v přestávkách mezi bloky programu a vším dalším organizovaným, jen tak mimochodem mimochodem, jsou to ty pravé. Takže: ano programu, který má dost mezer.
- Líbil se mi tichý ohled na různé zvláštnosti tohoto skutečně evropského tábora se všemi komunikačními obtížemi.

kávy, což zároveň ukazuje, že je zájem o takovýto druh setkávání. Odpověď se tedy dá shrnout: v tomto počtu to již řadu let funguje a činnosti, které jsme rozjely, fungují. S novými lidmi by se

zajisté mohly rozšířit a také třeba pozměnit, zlepšit o nové nápady, směry.

Ptal se Dan Popelář

(pokračování v příštím čísle)

Táborové ohlédnutí

Výběr z odpovědí na anketu

1. Jak hodnotíte dopolední program pro děti? (židovská škola)

- Výborný, znám jenom z doslechu od Marty, ale spoustu se naučila. Asi je to taky moje profesionální deformace, ale líbí se mi, když společné křesťanské pobyty obsahují taky kus učení... protože si myslím, že jsou v dnešní době letní tábory tou nejefektivnější formou katecheze, tak aby se využila.

2. Jak hodnotíte odpolední program? (hra)

- Zdalo se mi to pro děti moc dlouhé.
- Krásné kostýmy, scénky, škoda, že zadání úkolů často nesrozumitelné pro nižší věkovou kategorii.
- Výborný. Co jsem zažil (1 den) a slyšel, byla to skvělá kombinace fyzického a intelektuálního zapojení... (ještě teď si škrábu lýtko, jak jsem hrál medvěda).
- To nejmenší družstvo bych tolik nevynechával. Jsou soutěživí a jistě by zvládli i malinko náročnější úkoly. Volil bych jen o trochu méně náročný program s tím, že jim pomohou dospělí.
- Moc podařené hry, pěkně připravené, pro růžové to bylo vzhledem k věku výborné.

3. Jak hodnotíte výlet?

- Já bych jen zkrátila to hledání hřbitova v Humpolci, ale chápu, že tam byli slabší účastníci, všichni ale přežili a navzájem jsme si pomohli!

napadá jako první?

MCH Sdílení.

MK Ano, souhlasím – sdílení.

A proč?

MCH Myslím, že slovo služba je příliš silné a že již se nehodí k tomu, co v KS děláme. „Služba“ je podle mě něco mimořádně náročného – časově nebo pracovní a i jinak, něco, co člověk musí dělat s velkým nasazením, možná sebezapřením – ale to není to, co děláme.

MK Křesťanská služba je zavedený pojem, ale již to správně nevyjadřuje nynější činnost KS. To tak bylo dříve, když nebyly zavedeny sociální služby, činnost Diako-

nie. Tehdy šlo o službu u starých a nemocných ve všech směrech. Nevím, jak by se to mohlo jmenovat jinak.

MCH Je to také spousta aktivit, které se službou jako takovou nesouvisí. Souvisí to s tím, že se dnes KS účastní skupinka konkrétních lidí, každý má do něčeho chuť, a proto je to tak rozmanité. I věkově.

Cítím, že jde z velké části i o citovou záležitost, sálá z vás nadšení pro věc.

MK No, to určitě, Monika se do toho tak báječně dostala, tak se toho ujala?

MCH já doufám, že to i ostatní baví.

Bezesporu jsou i lidé, kteří se zapojí proto, že mají za důležité se

přemoci a jít pomáhat.

MCH Když jim to udělá radost, že se překonají, tak proč ne. Ale já to tak necítím?

MK A když se podíváš na ostatní – Jarmilu, Janu a všechny ostatní v KS, tak to taky tak asi necítí. Člověk může hodně dávat, ale i moc přijímat při těch rozhovorech a návštěvách! Myslím, že se to hodně změnilo, zůstal jen ten pojem – služba, ale náplň činnosti je něco úplně nového.

Kdy a kde jste se s Křesťanskou službou setkaly poprvé ve svém životě?

MK Já už jako dítě v našem sboru přes maminku a sborovou sestru Čechovou, které tam tehdy pracovaly. Opravdu se chodilo pomáhat nemohoucím starým členům sboru, ošetřovat je, pečovat o ně. V našem sboru na Vinohradech byla Křesťanská služba v této oblasti velmi aktivní, velmi silná. Když jsem byla již větší, pan farář Otřísal mi jednou řekl „Martu, bylo by potřeba?“ (usmívá se, pozn. aut.) a já začala intenzivně v KS pracovat.

MCH Já se setkala s KS v době, kdy jsme začali chodit do sboru na Vinohradech, přes Martu Kadlecovou a pak přes bratra faráře Martina Zikmunda. Ani nevím jak, prostě postupně jsme se zapojovali – asi to bylo úplně přirozené. Bylo to asi tak před 13 lety.

Co vás vedlo k aktivnímu zapojení do činnosti KS, přišlo to samo, nebo vás někdo oslovil?

MCH Asi oboje?

MK Já jsem byla fascinovaná, jak se Monika toho dobře ujala, jak to zvládala, krásně to převzala.

MCH Velkou roli také hrál přístup tehdejšího faráře Martina Zikmunda, který byl v této oblasti aktivní, chodil na schůzky KS, záleželo mu na tom. Dostaly jsme od něj pověření k službě, to bylo pěkné a povzbuzující. Také hrálo roli to, že tehdy několik z nás mělo zhruba stejně staré děti, ty byly na náboženství a my jsme se v tu chvíli vlastně vetřely (úsměvy) na schůzky KS? bylo moc fajn, jak jsme se generačně prolínali, doplňovali. Bylo nás dohromady přes deset.

Dá se říci, že KS má své členy? Že jde o organizaci?

MK Ne, to ne, jde takřka o aktivní zapojení se, ale o žádné členství se v dnešní době nejedná. Když farář Martin Zikmund zavedl to „pověření“ ke službě, možná to tak mohlo vypadat, ale stále trvá, že kdo se hodlá zapojit, může. Já občas někoho samozřejmě oslovím, jestli by se nechtěl zapojit. Občas dokonce slyším – „ještě nejsem tak stará, abych se zapojovala do KS“, což je úsměvné – dříve možná skutečně šlo o činnost důchodců, ale v KS pracují členové sboru všech věkových kategorií.

MCH Ano, KS je otevřena všem, kdo se chtějí jakkoliv zapojit do její činnosti. Snad jen by to měli být členové našeho sboru, protože často při návštěvách a roz-

hovorůch již jde o velmi osobní věci, a

proto je členství ve sboru důležitou podmínkou, která mne teď napadá. Hodně lidí se zapojuje třeba jen jednou ročně na určitou akci či činnost – a je to skvělé, že se něčeho ujmou. Byla bych velmi nerada, kdyby o KS panovala představa, že do její činnosti se může zapojit jen ten, kdo má obdarování se rychle seznamovat s lidmi nebo kdo umí pečovat o staré, či kdo má schopnosti ve všech oblastech činnosti KS. Ne, to tak není. Máme spolupracovníky, kteří rádi třeba něco jednou za čas zorganizují, nebo jiné, kteří zase jen chtějí konat návštěvy, nebo pomocníky v kuchyňce, prostě není podmínkou zapojovat se do všech aktivit KS. Každý si může najít svou oblast, ve které mu dělá radost něco konat, nebo se k nějaké činnosti jen tak připojit.

Tím se dostáváme k otázce, co je hlavní náplní činnosti KS na Vinohradech.

MCH Všechno je uvedeno ve zprávě o činnosti KS, která je předkládána sborovému shromáždění. Ale přesto – činnost je rozmanitá a myslím, že není potřeba se jejím přesným stanovováním nechat svazovat v aktivitě. Někdo má rád navštěvování, někdo rád píše přání k narozeninám, někdo rád pomáhá s čímkoliv v kuchyňce, někdo se podílí na přípravě rodinné neděle, pak spousta jednorázových akcí – například organizace vánočního trhu? KS je myslím v našem sboru takovým doplňkem ke sborovým jistotám, tedy činnosti sborové sestry, sestry farářky, sestry kuchařky, presbyterů... v tom smyslu, že sbor je svým způsobem domácnost. KS pomáhá vytvářet jistotu, že tam stále někdo (jako doma) je, že je zajištěn servis, doplňky, že je na koho se obrátit. No, nevím, jestli to dovedu patřičně vysvětlit.

MK Ano, že je někdo, kdo také spousta věcí organizuje a zve k nim, nabízí?

MCH KS je tím, kdo nabízí organizování, organizační zajištění, takové zastřešení možných aktivit – a to jak materiálně, tak pomocí svých spolupracovníků. Někdo má nápad, ale sám by ho těžko realizoval, a tak to probereme na schůzce KS a můžeme se na tom podílet ve větším počtu. Pak se věci mohou rozběhnout. Ať jde o maličkost, jako je vytištění letáček, nebo o velkou celkovou organizaci. Že je prostě na koho se obrátit, kdo pomůže v orientaci, kdo je dostupný, kdo také zajistí třeba propagaci, zařazení do ohlášek?

Kolik členů sboru se aktivně schází na schůzkách KS?

MCH Především je třeba říct, že schůzky nejsou podmínkou, jsou příležitostí, kde se dozvědět, co je třeba, navrhnout, co by se mohlo udělat, a v neposlední řadě i příležitostí pro setkání. Každý z nás se potýkáme s časem. Ale pravidelně se schází asi tak pět aktivních účastníků, je to takové to jádro, které pak zajišťuje ono zastřešení, jak jsme se o tom již bavili. Schůzky jsou ale otevřené a i účast se podle plánovaných akcí nebo aktuální situace mění. Nicméně nejčastěji se nás sejde asi tak pět.

Často se člověk setká s názorem, že KS je ryze ženská záležitost, nebo jak již zaznělo – kroužek pro věkem pokročilé?

MK No, tak jestli to tak je, pak to má zajisté kořeny v minulosti, kdy opravdu ženy bývaly spíše doma a pečovaly o domácnost a také kvůli tomu se více zapojovaly do KS. Taktéž šlo z velké části o pečovatelskou a zdravotní službu, kde by muži své místo tehdy těžko hledali.

Ale když to posléze začalo přecházet spíše v toliko návštěvní činnost, pak se zapojovali i pánové.

MCH Ani ne, mně to tak nepřipadá. A hlavně, já cítím a chtěla bych to tak – cííme svobodu. Svobodu se zapojit, svobodu dělat, co nám dělá radost v dobrém slova smyslu. Kdo to tak necítí, nemusí být nucen. Přišlo by mi moc fajn, kdyby se muži více účastnili, ale zároveň mne nikdy nenapadlo, že KS může mít někdo spojenou jen s ženami. Rozhodně by mi bylo líto, kdyby se muži báli zapojit!

MK Muži by určitě našli uplatnění, našli by své místo, jsou potřeba. Já moc ráda vzpomínám na zapojení bratrů Lubora Kaplana a Vojtěcha Zikmunda do KS!

Kolik by asi tak byl optimální počet aktivních účastníků KS, jak se rozsah nyní dané práce KS dá zvládat v současném počtu?

MCH V současné době je to počet, při kterém kdyby někdo odpadl, znatelně by to již současný rozsah činnosti ovlivnilo. Čili nyní je tu myslím minimální nutný počet aktivních spolupracovníků. A kolik by byl optimální? Tak to opravdu nevím (úsměv). Samozřejmě, že s vyšším počtem je to veselejší.

Je něco, co naše KS nedělá, ale ráda by?

MCH (přemýšlí?)

MK Rozhodně by bylo více návštěv, kdyby bylo více lidí ochotných provozovat návštěvy. To ano, jak jsme již říkaly, bylo by to radostnější.

MCH ... třeba při přípravě nedělního posezení u čaje a kávy, tam by se více lidí určitě uvítalo, v poslední době to dělá hlavně naše milá sborová sestra Jarmila Raisová, ale vlastně i funguje taková samoobsluha zrovna u toho čaje a